

Szegedi Ítéltábla

Bf.I.297/2023/31.

A Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Szegeden, 2023. október 25. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az emberkereskedelem büntette és más bűncselekmények miatt vádlott1 és társa ellen indult büntetőügyben a Gyulai Törvényszék 2022. november 25. napján kihirdetett 19.B.225/2021/137. számú ítéletét *megváltoztatja* a következők szerint:

A szabadságvesztés tartamát vádlott1 I. rendű vádlott esetében 10 (tíz) évre, vádlott2 II. rendű vádlott esetében 6 (hat) évre,

a közügyektől eltiltás tartamát vádlott1 I. rendű vádlott esetében 8 (nyolc) évre, vádlott2 II. rendű vádlott esetében 6 (hat) évre *enyhíti*.

A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát vádlott1 I. rendű vádlott esetében börtönben határozza meg.

Az elkobozni rendelt bűnjeleket elkobozza.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja azzal, hogy a Gyulai Törvényszék bűnjelkezelőjénél Bj.I/1/2022. szám alatt kezelt házi vízmű KBR azonosító száma B100004907567.

A kiszabott szabadságvesztésbe vádlott1 I. rendű vádlott által a 2022. november 25. napjától 2023. október 25. napjáig letartóztatásban töltött időt is beszámítja.

vádott2 II. rendű vádlott által a 2022. november 25. napjától 2023. október 25. napjáig bűnügyi felügyeletben töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámítja akként, hogy egynapi szabadságvesztésnek négy nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság

[2] *vádott1 I. rendű* vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnének kísérletében [Btk. 176. § (1) bekezdés 3. fordulat és (3) bekezdés], 2 rendbeli emberkereskedelem büntetnében [Btk. 192. § (2) bekezdés 8. fordulat, (3) bekezdés b), d) és i) pont], kényszermunka büntetnében [Btk. 193. § (1) bekezdés] és testi sértés büntetnében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés] állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 12 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. Az I. rendű vádlottal szemben 861.922,- forintba vagyonekobzást rendelt el. Megállapította a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját és a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította az I. rendű vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt;

[3] *vádott2 II. rendű* vádlott bűnösségét társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntetnének kísérletében [Btk. 176. § (1) bekezdés 3. fordulat és (3) bekezdés] és 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett emberkereskedelem büntetnében [Btk. 192. § (2) bekezdés 8. fordulat, (3) bekezdés b), d) és i) pont] állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 7 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. A II. rendű vádlottal szemben 861.922,- forintba vagyonekobzást rendelt el. Megállapította a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját.

[4] Az elsőfokú bíróság rendelkezett a bűnjelkekről és a bűnügyi költségről is.

[5] Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be:

[6] *vádott1 I. rendű* vádlott minden egyes vádpont tekintetében felmentés érdekében;

[7] *vádott2 II. rendű* vádlott minden vádpont tekintetében, a bűnösség megállapítása és a büntetés kiszabása miatt;

[8] az I. rendű vádlott védője, a II. rendű vádlott védőjének helyetteseként is eljárva, mindkét vádlott esetében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése végett, mert az elsőfokú ítélet megalapozatlan, az a bizonyítás nem megfelelő lefolytatása miatt téves ténybeli következtetést tartalmaz. Másodlagosan valamennyi vádpont esetében a vádlottak felmentését, harmadlagosan a büntetések lényeges enyhítését indítványozta az enyhébb végrehajtási fokozat meghatározásával.

[9] A vádlottak védői a fellebbezést írásban részletesen indokolták, azt a nyilvános ülésen változatlan tartalommal fenntartották.

[10] *vádott1 I. rendű vádlott védője* elsődlegesen azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet a Büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 604. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontja alapján a Be. 609. § (1) bekezdés és (2) bekezdés a) és b) pontjában írt okból helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra.

Ezen hatályon kívül helyezési okot az alapozza meg, hogy a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket a vádemelés után megsértették és a büntetőeljárásban részt vevő személyek a vádemelés után törvényes jogaikat nem gyakorolhatták vagy ezek gyakorlásában korlátozták őket. A törvényszék az I. rendű terheltet a vallomása megtétele közben többször félbeszakította, majd végül a szót megvonta tőle. Ezzel önkényesen megfosztotta a terheltet a védekezés jogától.

[11] A védő szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, mert a tényállás teljes egészében felderítetlen [Be. 592. § (1) bekezdés b) pont], de emellett részbeni megalapozatlanságra is hivatkozott, mert a tényállás hiányos és helytelen ténybeli következtetéseken alapul [Be. 592. § (2) bekezdés a) és d) pont]. Ennek okaként azt jelölte meg, hogy az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítási cselekményeket nem folytatta le, azok elvégzését megtagadta. Álláspontja szerint az eljárási szabálysértésekre tekintettel a felmentésre irányuló fellebbezése nem a bizonyítékok mérlegelését támadja.

[12] A védő sérelmezte a bizonyítási indítványok elutasítását is, különösen azt, hogy – fellebbezése szerint – az elsőfokú bíróság egyoldalúan, csak a vád tanúit hallgatta ki, a vádlott vallomását alátámasztani tudó tanúk kihallgatására irányuló védelmi indítványokat elutasította. Tévesen hivatkozott a törvényszék arra, hogy a védelem nem indítványozta tanú6 tanúkénti kihallgatását: ezt ugyanis attól tették függővé, milyen választ küld a lóverseny igazgatóság a bíróság megkeresésére.

[13] Másodlagosan bizonyítottság hiánya okából indítványozta valamennyi vádpont alól vádlott1 I. rendű vádlott felmentését. Az emberkereskedelem és a kényszermunka büntette vonatkozásában kifejtette, hogy a sértett sanyargatása és a jelentős érdeksérelem nem vizsgálható egzakt módon, mert minden egyénél más annak a mértéke. A sértetteknek (sértett1, sértett2 és sértett3) ebből a szempontból sokkal magasabb volt az ingerküszöbe. sértett3 esetében arra is kitért, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg e sértett helyzetét, mert ő soha nem állt vádlott1 I. rendű vádlott alkalmazásában. A védő szerint még sértett1 és sértett2 vallomásából sem vonható következtetés arra, hogy sértett3 sérelmére bármilyen bűncselekményt elkövetett a védencc. A védő érvelésének alátámasztására részletesen foglalkozott a sértettek életútjával, lakhatási körülményeivel, étellel, pénzzel és ruházattal történt ellátásával. Kiemelte, hogy sértett1 15 éven át élt a vezetéknev-tanyán, bármikor elmehetett onnan, és ha ezt meg is tette, oda önszántából mindig visszatért. sértett2 korábban hajléktalan szállón élt. Ehhez képest életkörülményei a vezetéknev-tanyán kielégítőbbek voltak. A kábítószer-kereskedelem büntette esetében arra hivatkozott, hogy terhelő bizonyítékként kizárólag a korábban vádlottként (helyesen: gyanúsítottként) kihallgatott (sértett1, sértett2 és sértett3) vallomása állt a bíróság rendelkezésére, mely vallomások nem voltak következetesek, önmagukkal és az egyéb bizonyítékokkal is ellentétesek voltak. Utalt rá, hogy e körben további indokolást védencc ad a fellebbezésében.

[14] Az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés lényeges enyhítését az enyhítő körülmények nyomatékára alapította. Ezek a védő szerint a következők: a vádlott igazolt betegségei, ezen belül kiemelten az autoimmun betegsége, idős, igazoltan több betegséggel küzdő szülők, ezen belül az, hogy az I. rendű vádlott édesanyja a közelmúltban életmentő műtéten esett át, amelynek során amputációra is sor került, a szülei gondoskodnak az I. rendű vádlott önálló életvitelre képtelen, születésétől fogva értelmi fogyatékkal élő öccséről. Ezek olyan terhek, amelyeket a szülők hosszú időn keresztül, az I. rendű vádlott hiányában nem tudnak ellátni. További enyhítő körülményként kérte figyelembe venni az igen jelentős időmúlást, azt, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetése óta újabb egy év eltelt és védencc több, mint négy éve áll büntetőeljárás, illetve a legsúlyosabb kényszerintézkedés (letartóztatás) hatálya alatt.

[15] *vádlott2 II. rendű vádlott védőjének* fellebbezése irányát tekintve megegyezett az I. rendű vádlott védőjének fellebbezésével. Elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, másodlagosan valamennyi vádpont alól bizonyítottság hiányában történő felmentésre, harmadlagosan az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetés lényeges enyhítésére irányult. Az I. rendű vádlott védőjével egyezően sérelmezte a bizonyítási indítványok elutasítását is.

[16] A II. rendű vádlott védője írásban indokolt fellebbezésében – melyet a fellebbezési nyilvános ülésen is fenntartott – a hatályon kívül helyezésre irányuló fellebbezését a Be. 609. § (2) bekezdés a), b) és d) pontjaira, valamint a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontjára alapította.

[17] Álláspontja szerint a Be. 609. § (2) bekezdés a) pontja alapján az elsőfokú ítéletet hatályon kívül kell helyezni, mert a törvényszék eljárási szabályt [Be. 176. § (1) bekezdés] sértett, amikor sértett1 és sértett2 tanúkat nem egyenként hallgatta ki (elsőfokú iratok 50. sorszámú jegyzőkönyv). Ez – a tárgyalásról készült kép- és hangfelvétel alapján – lehetőséget adott sértett1-nek arra, hogy sértett2-t a vallomástétele során befolyásolja.

[18] Hatályon kívül helyezést megalapozó eljárási szabálysértésként [Be. 609. § (2) bekezdés b) pont] hivatkozott arra, hogy a törvényszék félbeszakításokkal és a vallomástétel megszakításával nem biztosította [Be. 523. § (3) bekezdés], hogy vádlott1 I. rendű vádlott a vádra vonatkozó védekezését is magába foglaló vallomását összefüggően előadhassa (elsőfokú iratok 126. sorszámú jegyzőkönyv). A teljes vallomás ismeretének hiányában a védelem nem juthatott olyan lényeges információkhoz, amelyek kihatással lehettek a II. rendű vádlott büntetőjogi felelősségének megítélésére is.

[19] Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének sem tett eleget [Be. 609. § (2) bekezdés d) pont]. Lényegében önkényesen kiválogatta a sértettek vallomásai közül azokat, amelyek a terheltek bűnösségét támasztották alá.

[20] A védő szerint az eljárásban elfogultság okán kizárt bíró vett részt, ami a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezési okot jelent. Azt, hogy a bíró az ügy kimenetelét előre eldöntötte, a védő azzal kívánta alátámasztani, hogy a bíró a védelem egyetlen bizonyítási indítványának sem adott helyet, illetve utalt a korábban megjelölt eljárási szabálysértésként értékelt bírói intézkedésekre.

[21] A felmentés érdekében bejelentett fellebbezés során a védő azzal érvelt, hogy mind a kábítószer-kereskedelem, mind az emberkereskedelem büntette esetében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozatlan, mert a törvényszék iratellenes megállapításokat tett és indokolási kötelezettségének sem tett eleget.

[22] Ennek alátámasztására a védő több esetben idézett a sértettek vallomásaiból. Ezekből álláspontja szerint nem lehet kétséget kizáró megállapításokat tenni arra, hogy a II. rendű vádlott aktívan, a tényállás keretei közé illeszkedő elkövetési magatartást fejtett volna ki a kábítószer-kereskedelem kísérletében.

[23] A védő azzal érvelt, hogy az I. rendű vádlott, a sértetti és tanú tanú vallomásaiból az elsőfokú bíróság téves következtetést vont le arra, hogy a II. rendű vádlott tudata átfogta, hogy a sértettek díjazás nélkül végeztek munkát és a sértettek helyzetének kihasználásával előny szerzésére törekedett.

[24] Indítványozta a tényállás helyesbítését azzal, hogy a II. rendű vádlott vonatkozásában nem nyert kétséget kizáróan bizonyítást az, hogy részt vett a kábítószer kereskedelmi célú termesztésében, továbbá nem volt tudomása arról, hogy az I. rendű vádlott érdekkörében és irányítása alatt munkát végző sértettek munkabérben részesültek-e, irányítási, felügyeleti, utasítási joggal nem rendelkezett, a sértettek munkájából nem részesült előnyben, illetve mindez nem nyert kétséget kizáró bizonyítást.

[25] Ezért a társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntettének kísérlete miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés c) pontja alapján bizonyítottság hiánya, a 2 rendbeli bűnsegédként elkövetett emberkereskedelem büntette miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontja alapján bűncselekmény hiányában indítványozta vádlott2 II. rendű vádlott felmentését.

[26] A büntetés lényeges enyhítését [a Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontja szerinti enyhítő szakasz alkalmazását és a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztését] az enyhítő körülményekre (büntetlen előélet, időmúlás, a II. rendű vádlott igazolt betegségei, idős, beteg édesanyjáról való gondoskodás) alapította.

[27] A *Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.336/2021/128. számú átiratában* és a fellebbezési nyilvános ülésen is az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Röviden reagált a védők által felvetett eljárási szabálysértésekre, rámutatva, hogy azok – álláspontja szerint – mely tényekre figyelemmel nem valósultak meg.

[28] *vádlott1 I. rendű vádlott* mindenben egyetértett védője, illetve a II. rendű vádlott védője által előadottakkal. Fellebbezését írásban több beadványában részletesen megindokolta. Ezekben megismételte az elsőfokú eljárásban tett észrevételeit, illetve elemezte az elsőfokú ítélet megállapításait. Hangsúlyozta, hogy vádlott2 II. rendű vádlottnak semmi köze az ügyhöz. Álláspontja szerint a tényállás felderítetlen, iratellenes és téves következtetéseken alapul. A védőkkel egyezően az elsőfokon eljáró bíró elfogultságára hivatkozott, amit – szerinte – az is bizonyít, hogy a bíró nem engedte, hogy vallomását egybefüggően előadja és még az utolsó szó jogán tett nyilatkozatát is félbeszakította. Sérelmezte a bizonyítási indítványok elutasítását, azt, hogy a nyomozó hatóság nem az eredeti, hanem a 2019-es állapotában fotózta le a tanyát és különösen azt, hogy az eljárás elején gyanúsítottként kihallgatott sértetteket utóbb „különösen védett” tanúknak minősítették. Álláspontja szerint a sértettek legelső (még gyanúsítottként tett) vallomása „köbe vésett”, azt kell a bíróságnak elfogadnia. A sértettek vallomásai nem csak egymásnak, hanem önmaguknak is ellentmondtak. A sértetti vallomások közül azonban az elsőfokú bíróság csak azt értékelte bizonyítékként, ami rá, az I. rendű vádlottra nézve terhelő volt.

[29] Azt, hogy sértett1 nem szavahihető, bizonyítja, hogy korábban drogot fogyasztott, amelyet jelen eljárásban tagadott. Ezért tett indítványt az elsőfokú eljárásban a tanú drogkezelésére vonatkozó orvosi dokumentáció beszerzésére, amelyet az elsőfokú bíróság elutasított. Nem kérte le sértett1 lakcímét sem a lakcímnnyilvántartóból, korábbi élettársát, tanú2 sem hallgatta ki a törvényszék. Mindezekre azért lett volna szükség, mert ezek alátámasztották volna azt, hogy ő maga a kábítószer-kereskedelemben nem vett részt. E körben hivatkozott a különböző okiratokra (vállalkozói igazolvány, bérleti szerződés szántóföldről, lótartásról), amelyek egyike sem köthető hozzá.

[30] Sérelmezte, hogy a botanikus szakértőt, szakértőt1 nem hallgatta meg a bíróság, holott a kábítószerrel kapcsolatban beszerzett szakvélemények ellentmondtak egymásnak. tanú3, tanú4, tanú5 és tanú6 tanúkenti kihallgatására irányuló bizonyítási indítványukat is elutasította az elsőfokú bíróság.

[31] Az elsőfokú ítélet [74] bekezdését különösen sérelmesnek tartotta, mert az álláspontja szerint olyan megállapításokat tartalmaz, amelyeket ő soha nem mondott.

[32] Hangsúlyozta, hogy 118 ellentmondásra mutatott rá, amelyeket a bizonyítási eljárásban nem oldottak fel.

[33] Mindezekre tekintettel elsősorban az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, másodlagosan valamennyi vádpont alól bűncselekmény hiánya okából történő felmentését indítványozta. Emellett egészségi állapotára nyilatkozott.

[34] Az ítéltábla csak az enyhítésre irányuló fellebbezéseket ítélte alaposaknak.

[35] A bejelentett fellebbezések irányára tekintettel a másodfokú bíróság a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése szerint eljárva a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet mindkét vádlott esetében az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülvizsgálta.

[36] Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok betartásával folytatta le a bizonyítási eljárást és nem valósította meg a védők és vádlott I. rendű vádlott által hivatkozott eljárási szabálysértéseket.

[37] Az I. rendű vádlott az elsőfokú eljárásban indítványozta – elfogultság miatt – az eljáró bíró kizárását, amelyet a Gyulai Törvényszék a 2022. november 24. napján kelt 2.Bpk.424/2022/3. számú végzésével megtagadott (elsőfokú iratok 144. ssz.). Ezért nem áll fenn a Be. 608. § (1) bekezdés b) pontja szerinti abszolút hatályon kívül helyezési ok.

[38] Relatív, de összességükben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértésekre tett védői észrevételekkel sem értett egyet az ítéletábra.

[39] Alaptalan az a védői hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság a sértetteket nem egymás távollétében hallgatta ki, ily módon megsértette a bizonyítás törvényességére vonatkozó rendelkezéseket [Be. 609. (1) és (2) bekezdés a) pont].

[40] sértett1 és sértett2 tanúkenti kihallgatására 2022. március 24. napján, telekommunikációs eszköz útján (Dunakeszi Járásbíróságról) került sor (elsőfokú iratok 50. számú tárgyalási jegyzőkönyv). Az iratok szerint a tanúk számba vétele után a bíró az engedély nélküli eltávozás törvényes következményeire történt fogyelmeztetés után az elkülönített helyszínről kiküldte sértett2 tanút (50. jkv. 23. oldal, 9. bekezdés). A bíró sértett1 tanúkenti kihallgatása után szólította be ismét az elkülönített helyszínre sértett2-t és foganatosította tanúkenti kihallgatását (50. jkv. 38. oldal, 6. bekezdés). A Be. 526. § (2) bekezdése alapján nem eljárási szabálysértés, hogy a már kihallgatott sértett1 jelen volt sértett2 tanúkenti kihallgatásán.

[41] Nem osztotta a másodfokú bíróság azt a védelmi észrevételt sem, hogy az elsőfokú bíróság törvényes jogainak gyakorlásában vádlott1 I. rendű vádlottat korlátozta azzal, hogy a vallomástétel közben félbeszakította [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés b) pont].

[42] A Be. 523. § (3) bekezdése szerint a vádlott a vádra vonatkozó, a védekezését is magában foglaló vallomását összefüggően adhatja elő. Ez azonban nem jelenthet visszaélészerű joggyakorlást. Az eljáró bíró nem sért eljárási szabályt azzal, ha a vallomástétel parttalanná válásának megakadályozása végett közbe kérdez, vagy arra figyelmezteti a vádlottat, hogy az általa elmondottakat korábban már jegyzőkönyvezték.

[43] Az utolsó szó jogának lehetősége a büntetőeljárási törvény hagyományos és jellegzetes rendelkezése. Minden eljárási szakban – így az elsőfokú ítélet, a másodfokú ítélet, illetve a harmadfokú ítélet meghozatala előtt egyaránt – a perbeszédet követően és az ítélethozatal előtt a vádlottat megilleti az a jog, hogy utoljára a határozatot hozó bírósághoz szóljon.

[44] Kétségtelen azonban az is, hogy ez a rendelkezés nem a bizonyítási eljárásan belüli, hanem azon túli időre vonatkozó, mivel a bizonyítási eljárás befejezetté nyilvánítását követően történhet.

[45] Ugyanakkor annak elmaradása – akár a vádlott akaratából, akár a bíróság mulasztásából fakadóan – nem eredményezi a lefolyt bizonyítási eljárás érvénytelenségét. Ha pedig a bíróság mulasztásáról van szó, akkor az feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértést nem valósít meg, mert nem szerepel a kimerítően felsorolt – s egyébként a bizonyítás törvényességének biztosítását szolgáló – törvényi okok között (BH2021. 187. III.).

[46] Az iratok egyértelműen cáfolják, hogy a törvényszék nem biztosított elegendő időt az I. rendű vádlottnak a védekezése kifejtésére (elsőfokú iratok 73. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 3-6. oldal, 108. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 19-31. és 33-56. oldal, 126. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 4-26. oldal, 137. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyv 15-23. oldal). Erre a törvényszék is rámutatott az ítéletének [56] bekezdésében.

[47] Az I. rendű vádlott gyakorlatilag két teljes tárgyalási napot átbeszél. Vallomását, észrevételét az elsőfokú bíróság csak rövid szünetre, vagy az idő előre haladtára tekintettel (délután 4 órakor), vagy az I. rendű vádlott rosszulléte miatt szakította félbe.

[48] Az utolsó szó jogán előadott beszéde közben a törvényszék többszöri figyelmeztetés után a Be. 546. § (2) bekezdését alkalmazva törvényesen vonta meg a szót az I. rendű vádlottól.

[49] Az indokolási kötelezettség megsértésével kapcsolatos [Be. 609. § (1) és (2) bekezdés d) pont] védelmi okfejtéseket sem osztotta az ítéltábla.

[50] Az indokolási kötelezettség megsértése önmagában hatályon kívül helyezési okot meg nem valósító eljárási szabálysértés (EBH2019.B.9.I.).

[51] Az indokolási kötelezettség megsértését jelenti, ha az ítélet indokolásából egyáltalán nem állapítható meg, hogy a bíróság mely bizonyítékokra alapította a tényállást. Ez jelen esetben nem valósult meg: az elsőfokú bíróság az általa beszerzett valamennyi bizonyítékot értékelve igen részletes indokát adta annak, hogy mely bizonyítékot miért fogadott, illetve vetett el.

[52] A védelem a másodfokú eljárásban bizonyítási indítványt nem terjesztett elő, ugyanakkor valamennyi fellebbezés sérelmezte az elsőfokú eljárásban előterjesztett bizonyítási indítványok elutasítását.

[53] Tény, hogy a törvényszék a védelmi indítványok többségét elutasította, ugyanakkor ennek kellően részletes és mindenben megalapozott indokát adta ítéletében (elsőfokú ítélet [105], [106],[108],[119]-[122],[124],[132] bekezdései). Az általa kifejtettekkel az ítéltábla egyetértett.

[54] Ebből következik, hogy a másodfokú bíróság – hivatalból is vizsgálva – nem tartotta szükségesnek további bizonyítás felvételét.

[55] A feltételekhez kötött bizonyítási indítvány nem minősül előterjesztettnek. vádlott I. rendű vádlott védője cáfolta az I. rendű vádlott azon állítását, miszerint az elsőfokú bíróság elutasította tanú6 tanúkenti kihallgatására vonatkozó bizonyítási indítványt. A védő ennek előterjesztését ugyanis egy megkeresés eredményétől tette függővé. Tekintettel arra, hogy a löverseny igazgatóság megkeresését a törvényszék – helyesen – nem tartotta szükségesnek, iratokkal egyezően mutatott rá ítéletében, hogy tanú6 tanúkenti kihallgatására a védelem nem terjesztett elő indítványt (elsőfokú ítélet [42] bekezdése).

[56] sértett3 neve tanúkenti kihallgatását megkísérelte a törvényszék, de az a tanú ismeretlen helyen tartózkodása miatt nem vezetett eredményre. Ezért – helyesen – a tanú nyomozati vallomását felolvasással tette a bizonyítás anyagává.

[57] Az elsőfokú bíróság annak is mindenben megalapozott indokát adta, miért nem rekesztette ki a bizonyítékok köréből a sértettek nyomozás során tett vallomását (elsőfokú ítélet [58] bekezdése), illetve tanú7 által a büntetés-végrehajtási intézetben készített hangfelvételt (elsőfokú ítélet [118] bekezdés).

[58] A törvényszék – döntően a védelem aggályaira tekintettel – részletes bizonyítást vett fel arra vonatkozóan is, hogy a sértettek gyanúsítottból miként lettek tanúk és egyúttal különleges bánásmódot igénylő személyek. Erre vonatkozóan kihallgatta a sértettek – akkor még – gyanúsított ki hallgatását végző név (elsőfokú ítélet [127]-[128] bekezdései). A tanú

vallomásában feltárta, hogy a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekményre vonatkozó kihallgatások során merültek fel azok a részletek, amelyek arra utaltak, hogy a gyanúsítottak nem önállóan, saját elhatározásukból vettek részt a kábítószer termesztésében.

[59] A különleges bánásmód megállapításának törvényi feltételei fennálltak. A törvényszék a sértetteket a Be. 85-86. §-aiban írt rendelkezéseknek megfelelően hallgatta ki tanúként. A Be. 86. § (2) bekezdés e) pontjára figyelemmel nem sértett eljárási szabályt akkor sem, amikor a sértett-tanúkat nem szembesítette a vádlottakkal.

[60] A perrendszerően lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a törvényszék megalapozott tényállást állapított meg. Nem osztotta tehát az ítéltábla azt a védelmi álláspontot sem, hogy a tényállás felderítetlen, és ezért a tényállás teljes egészében megalapozatlan.

[61] Felderítetlen a tényállás, ha a bizonyítás nem terjedt ki a büntető ügy érdemi elbírálását érintő körülményekre (a bűnösség, a minősítés és a büntetőjogi következmények alapjául szolgáló tényekre). Felderítetlenséget eredményezhet az is, ha a bizonyítás kiterjedt ugyan mindezen tényekre, de az nem volt teljeskörű, mert a bíróság – bár lehetősége lett volna rá – a további bizonyítékokat nem szerezte be. Ide sorolható a bizonyítási indítványok indokolatlan elutasítása, amely jelen ügyben – mint ahogy erre az ítéltábla már rámutatott – nem állapítható meg.

[62] Mindezek alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló fellebbezéseket alaptalanoknak tartotta az ítéltábla.

[63] vádlott1 I. rendű vádlott személyi körülményeit, valamint az elsőfokú ítélet tényállását csak kis mértékben, az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette az ítéltábla:

[64] vádlott1 I. rendű vádlottnak tüdőasztmája, köszvénye és szívbetegsége is van. Idős édesanyja amputáción esett át az alsó végtagon, emiatt mozgásában jelentős mértékben korlátozott. Az I. rendű vádlott idős, beteg szülei gondozzák az I. rendű vádlott önálló életvitelre képtelen, születésétől fogva értelmi fogyatékkal élő öccsét.

[65] A másodfokú bíróság helyesbítette az elsőfokú ítélet [10] és [14] bekezdését akként, hogy sértett1 és sértett2 számára naponta *kétszer*, kora délután és este biztosítottak ételt. Ez a megállapítás áll összhangban ugyanezen mondatban írt azon ténnyel, hogy délután és este, vagyis nap két alkalommal kaptak ételt, továbbá a [23] bekezdésben írt összegzéssel is.

[66] Mellőzte az ítéltábla a [36] bekezdésből a 1111 fő kendernövény totál-THC tartalmának megállapítását. Jelen ügyben nem ennek, hanem az egyedek számának van jelentősége.

[67] Ugyanezen bekezdés utolsó mondatát („Tőszámát tekintve” kezdetűt) a jogi indokolásba utalta.

[68] Értelemzavaró elírások miatt az elsőfokú ítélet jogi indokolását a következők szerint helyesbítette az ítéltábla:

[69] A [49] bekezdés „Ezek a lakhatási körülmények” kezdetű mondatát kiegészítette a „nem” tagadó szóval. A mondat helyesen: „Ezek a lakhatási körülmények nemhogy átlagemberhez *nem* méltónak mondhatók, de a hajléktalanszálló lakhatási körülményeihez sem feltétlenül hasonlíthatók.”

[70] Az [55] bekezdés utolsó mondatát is kiegészítette egy „nem” tagadószóval a másodfokú bíróság. A mondat idézőjelbe foglalt része helyesen: „mert *nem* tudta, hogy nő léte mit fog egyedül csinálni”.

[71] A [74] bekezdés első mondatát kiegészítette a következők szerint: *sértett/ elmondása szerint* a kábítószer sorsával kapcsolatban az I. rendű vádlott annyit mondott *neki*, hogy van egy pesti ismerőse, ő vásárolja tőle a kábítószer, telefonon beszéltek le, hogy „mennyi munkás” kell.

[72] A [95] bekezdés 3. sorában az „*ehetőségük*” szó helyesen: *lehetőségük*.

[73] Az ítéltábla az előbbi helyesbítésekkel irányadónak tekintette az elsőfokú ítélet tényállását a felülbírálat során.

[74] A vádlottak felmentésére irányuló fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadták. Elsősorban azt sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság ítéleti tényállását döntően a sértettek vallomására alapította. A védelmi érvelések szerint ezek a vallomások egymásnak és önmaguknak is ellentmondtak. A sértettek szavahihetőségét abból az irányból is támadták, hogy őket a nyomozóhatóság előbb gyanúsítottként hallgatta ki, majd utóbb ezek a személyek úgy lettek tanúk, hogy a hatóság még fokozott védelemben is részesítette őket (különleges bánásmód). Emiatt – a védelem szerint – nem várható tőlük elfogulatlan vallomás.

[75] Az ítéltábla az előzőekben már kitért arra, hogy a törvényi rendelkezések szerint történt a tanúk különleges bánásmódot igénylő személynek nyilvánítása. A hatóság ezzel az aktussal tudta biztosítani azt, hogy a tanúk – a bűncselekmény jellege miatt – befolyásolástól mentesen, azaz a vádlottaktól nem tartva tudjanak olyan vallomást tenni, amely nagyban elősegíti a valósághű tényállás felderítését.

[76] A fellebbezések indokolásai a sértett-tanúk vallomásaiból idézve kitértek arra, hogy ezek a vallomások az étkezés, szállás, javadalmazás, lakhatási körülmények tekintetében nem voltak következetesek. Állításuk szerint az elsőfokú bíróság e vallomásokból csak a vádlottakra terhelő részleteket fogadta el és értékelte bizonyítékként.

[77] vádlott1 I. rendű vádlott fellebbezésében írtakra, miszerint az eljárás során – bármely pozícióban: terheltként vagy tanúként – kihallgatott személy legelső vallomása „köbe vésett”, azaz a hatóságnak (így a bíróságnak is) a bizonyítási eljárásban azt kell elfogadnia, csupán a teljesség érdekében mutat rá az ítéltábla, hogy a büntetőeljárási törvényben nincs ilyen szabály.

[78] A bíró törvényen alapuló kötelezettsége az, hogy csak azokat a bizonyítékokat fogadhatja el, amelyeket más bizonyítékok is alátámasztanak.

[79] A bizonyítékok bíróság által történt értékelésének megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes - általában más bizonyítékokkal is megerősített - részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásnak olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja: mindez nem érinti a mérlegelési tevékenység perrendszerű voltát (BH1998. 418. III.).

[80] A bíróságnak a Be. 167. § (4) bekezdésén alapuló törvényi kötelezettsége, de egyúttal joga az is, hogy a bizonyítékokat egyenként és összességükben szabadon értékelje és a bizonyítás eredményét az így kialakult meggyőződése szerint állapítsa meg.

[81] A törvényszék iratszerűen állapította meg, hogy a sértett-tanúk vallomását egyéb bizonyítékok is alátámasztották: a helyszíni kihallgatás jegyzőkönyve, a fényképmelléklet, a lefoglalt hangfelvétel, az igazságügyi vegyészszakértői vélemények, tanú1neve tanú8 tanúk vallomása.

[82] A védelmi érvelésekkel ellentétben a törvényszék helyesen mutatott rá, hogy a sértettek tanúvallomásában – a saját élettörténetüket illetően – a különböző időpontok meghatározásában voltak bizonytalanságok. A kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény esetében azonban az elkövetési időpontra is határozottan nyilatkoztak.

[83] sértett1 és sértett2 a helyszíni kihallgatás alkalmával abban is egyértelműen vallott, hogy ott nem sok változás történt, mióta eljöttek onnan. Ezért nincs jelentősége annak, hogy a fényképfelvételek egy későbbi állapotot rögzítettek: az amúgy is emberhez méltatlan körülmények a minimális karbantartás hiánya miatt nyilvánvalóan tovább romlottak.

[84] A sértettek életkörülményeivel kapcsolatban a védők azokat a részleteket igyekeztek kiemelni a sértettek vallomásaiból, amelyeket alkalmasnak tartottak annak megcáfolására, hogy a sértettek kiszolgáltatott helyzetben éltek a vezetéknév-tanyán.

[85] Ezzel szemben az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot figyelembe véve, azokat egyenként és összességében megvizsgálva, helyesen állapította meg, hogy a vádlottak részéről a sértettek felé megnyilvánuló alkalmankénti gesztus nem változtatott azon a tényen, hogy a sértetteket a vádlottak kizsákmányolták.

[86] A sértetteknek önálló jövedelmük nem volt. sértett1 és sértett2 rokkantnyugdíját is a vádlottak vették át, csak úgy, mint a sértettek közmunka révén kapott keresményét. Ez utóbbi is csak azt a célt szolgálta, hogy a sértetteket ki- és felhasználva további jövedelemhez jussanak a vádlottak.

[87] A sértettek állandó ellenőrzés alatt voltak. Lényegében a mobil telefon is azt a célt szolgálta, hogy azon keresztül ellenőrzés alatt tudják tartani a sértetteket.

[88] Az a tény, hogy a sértettek többször elhagyták a vezetéknév-tanyát, majd oda visszatértek, azt támasztja alá, hogy a sértetteknek épp kiszolgáltatott helyzetük, nincstelenségük miatt nem volt más választási lehetőségük, mint hogy két rossz közül válasszanak: hajléktalanszálló vagy vezetéknév-tanya.

[89] A felvett bizonyítás azt is megcáfolta, hogy a vádlottak jó munkaadóként, rekreációs célból vitték magukkal külföldre sértett1-et A sértettet a hidegben a lóboxban utaztatták, hogy megnyugtassa az ideges lovat (elsőfokú ítélet [104] bekezdés).

[90] A sértettek a vádlottak által hangoztatott lovasbálon sem kerültek ki a vádlottak felügyelete alól, még cigarettázni sem mehettek ki.

[91] A sértettek a kábítószer termesztéssel kapcsolatosan is – az ügy érdemi elbírálása szempontjából lényeges körülményekre – egybehangzó vallomást tettek.

[92] Helyesen mutatott rá a törvényszék (elsőfokú ítélet [131] bekezdése), hogy a vádlottak a büntetőjogi felelősség hárítása érdekében folyamatosan igyekeztek vallomásaikat az éppen felmerült terhelő bizonyíték ellenében módosítani. vádlott1 I. rendű vádlott még ennél is tovább ment: olyan okiratokat nyújtott be bizonyítási eszközként, amelyek tartalmának hitelessége megdőlt.

[93] Téves az I. rendű vádlott azon – fellebbezésében írt – állítása, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében nem foglalkozott sértett1 vállalkozói igazolványával, illetve a földbérlettel kapcsolatos okirattal és az erről készített írásszakértői véleménnyel.

[94] Az elsőfokú bíróság az ítélet [113] és [114] bekezdéseiben ezen bizonyítási eszközökre is kitért. Mindenben helyes indokokkal vetette el az I. rendű vádlott azon állítását – amelyet sértett1 és sértett2 is cáfolt – hogy a sértettek földet béreltek tőle, illetve az édesapjától.

[95] Ezzel az I. rendű vádlott azon tagadó vallomását kívánta alátámasztani, hogy a kábítószer nem ő termesztette, és felelőssége annyiban merül ki, hogy tudott a termesztésről.

[96] Miután a nincstelen sértetteknek nyilván nem volt anyagi lehetőségük ilyen költséges tevékenységbe belevágni, az I. rendű vádlott módosított vallomásán és a sértettek megbízójaként és a kiadások fedezőjeként tanúút nevezte meg. A kábítószer termesztést

összekapcsolta a lóversennyel oly módon, hogy a lovak doppingolásához kellett ennek a személynek a cannabis.

[97] Ezzel szemben a sértettek egybehangzóan vallották, hogy a magokat az I. rendű vádlott szerezte be, részt vett azok elültetésében, és vádlott² II. rendű vádlott is bekapcsolódott a termesztésbe oly módon, hogy utasításokat adott (például öntözésre). A növények feldolgozásában is részt vett a II. rendű vádlott.

[98] Ilyen terhelő bizonyítékok mellett a vádlottak arra törekedtek, hogy a sértetteket kivonják az eljárásból, még külföldi munkalehetőséget is felkínáltak nekik. Mindez nyilván azt a célt szolgálta volna, hogy a sértettek hiányában a bűncselekmény bizonyítása megnehezüljön, vagy lehetetlenné váljon.

[99] Az I. rendű vádlott azt is tagadta, hogy lótartással foglalkozott. Ennek alátámasztására sértett¹ nevére szóló ló bérlésére vonatkozó szerződést csatolt az iratokhoz. Ennek hitelessége is kétséges: a sértett nem rendelkezett megfelelő jövedelemmel ahhoz, hogy ilyen költséges vállalkozásba fogjon; a szerződésen az I. rendű vádlott hozzátartozói a tanúk.

[100] A nyomozás során eljáró szakértő¹ neve botanikus szakértő megidézésére azért nem került sor, mert már nem végez szakértői tevékenységet. Ugyanakkor arra is helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság, hogy a botanikus szakértő feladata az volt, hogy a tanyán lefoglalt, részben már elszáradt cannabis növények a még lábon álló ültetvényből származnak-e. Nemleges véleménye nem befolyásolta azt a tényt, hogy a kukoricas rejtekében kialakított ültetvény 1111 tő cannabiszt tartalmazott.

[101] vádlott¹ I. rendű vádlott a súlyos testi sértés büntette vonatkozásában is ellentmondó vallomást tett a sérülés keletkezési körülményeire, amelyek csak abban voltak következetesek, hogy nem ő okozta a sérülést. Ezt viszont minden kétséget kizáróan megdöntötte a sértett, sértett¹ vallomása és az igazságügyi orvosszakértői vélemény.

[102] sértett³ neve vallomása a kábítószer termesztéssel kapcsolatban közvetett volt, de az megerősítette sértett¹ és sértett² vallomását. A sértettek lakhatási körülményeivel, élelmezéssel, bérezéssel (annak hiányával), a közmunka-program keretében kapott pénz sorsával kapcsolatban e két tanúval egyezően vallott.

[103] A kellően részletes bizonyítási eljárás alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítékok mérlegelésével megalapozott tényállást állapított meg. A felmentésre irányuló fellebbezések a bizonyítékok mérlegelését támadták, ami megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban – a bizonyítékok felülmérlegelésének tilalma folytán – nem vezethet eredményre.

[104] Ezért a felmentés érdekében bejelentett fellebbezések is alaptalanok.

[105] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlottak bűnösségére és bűncselekményeiket a törvénynek megfelelően minősítette.

[106] Az elsőfokú bíróság – helyesen – a főszabályként alkalmazandó elkövetéskori Btk. rendelkezéseit alkalmazta.

[107] Erre vonatkozó indokolását (elsőfokú ítélet [134] bekezdés) kiegészítette a következőkkel az ítéltábla:

[108] A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 192. §-a szerinti emberkereskedelem törvényi tényállását a 2020. évi V. törvény - 2020. július 1-jei hatállyal - alapjaiban átalakította, és a kényszermunka Btk. 193. §-ában kodifikált tényállásával - annak hatályon kívül helyezése mellett - egybefoglalta. Kiemelendő, hogy az egyes alap- és minősített esetek büntetési tételeit a jogalkotó lényegesen szigorította, továbbá teljesen új magatartásokat is kriminalizált, így - természetesen mindenkor az egyedi bűncselekmény pontos vizsgálatának szükségessége mellett - általában véve is elmondható, hogy az új

törvényi tényálláskomplexum visszaható hatályú alkalmazása tilos (Nagykommentár a Büntető Törvénykönyvhöz, szerkesztette: Karsai Krisztina, CD Komplex).

[109] A törvényszék a megállapított és a másodfokú eljárásban irányadónak tekintett tényállás alapján helyesen minősítette a vádlottak egészséget veszélyeztető bűncselekményét társtettesként elkövetett kábítószer-kereskedelem büntette kísérletének [Btk. 176. § (1) bekezdés 3. fordulat és (3) bekezdés]. Erre vonatkozó okfejtését mindenben osztotta az ítéltábla.

[110] A vádlottak forgalomba hozatali szándékára levont következtetés megfelel az 1/2007. Büntető Jogegységi határozat III/2/b) pontjában írtaknak is.

[111] A bűncselekmény minősítése körében tett megállapításokat annyiban egészítette ki az ítéltábla, hogy a cannabis az elbíráláskor hatályos Btk. 459. § (1) bekezdés 18. pontja alapján is kábítószernek minősül, figyelemmel az ellenőrzött anyagokról szóló 78/2022. (XII.28.) BM rendelet 1. számú melléklet K1 jegyzék 30. pontjára.

[112] Kannabisz növény esetén a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmény minősítése a Btk. rendelkezése alapján a növény egyedek számától függ. Emiatt szükségtelen volt a hatóanyag tartalom feltüntetése, ezért azt az ítéltábla mellőzte. Az, hogy a konkrét ügyben lefoglalt egyedszám (ténymegállapítás) a minősítés szempontjából csekélynek vagy jelentősnek tekintendő (jogkövetkeztetés), nem a tényállásba, hanem a jogi indoklásba tartozik, ezért ezt az ítéltábla oda utalta.

[113] *Az emberi szabadság elleni bűncselekmények* esetében a törvényszék helyesen tett különbséget aszerint, hogy az ilyen jellegű bűncselekmény sértett1, sértett2 vagy sértett3 neve volt.

[114] A kizsákmányolás pontos definícióját a 2011/36/EU irányelv, és egyéb, az emberkereskedelem megelőzésére és leküzdésére vonatkozó nemzetközi dokumentumok nem adják meg, csupán annak tipikus, minimálisan büntetendő előfordulási eseteit sorolják fel. Ezek: a más prostitúciójának kihasználása, és egyéb szexuális jellegű kizsákmányolás, a kényszermunka, a kényszerszolgáltatások, ideértve a koldulást, a rabszolgaságot, a rabszolgasághoz hasonló gyakorlatot, a bűncselekményhez kapcsolódó kizsákmányolást és a szervek eltávolítását is. A kizsákmányolói magatartásokat teljeskörűen felsorolni nem lehet. Erre tekintettel a törvény megfelelő absztrakcióval határozza meg értelmező rendelkezésben a kizsákmányolás fogalmát, miszerint a kizsákmányolás a kiszolgáltatott helyzetbe hozott vagy abban tartott sértett e helyzetének kihasználásával előny szerzésére törekvés. Ezzel a törvény lehetővé teszi a fentiekben felsorolt legtipikusabb kizsákmányolási formák, elkövetési módok büntetése mellett bármely olyan magatartás büntetését, amely a gyakorlatban kizsákmányolásnak feleltethető meg.

[115] A törvénybe foglalt értelmező rendelkezés szerint a kizsákmányolás központi fogalmi elemei: a kiszolgáltatott helyzettel visszaélés, illetve az előny szerzésére törekvés.

[116] A kiszolgáltatott helyzet előállhat egy tényező következményeként, de kiválthatja azt több tényező összessége, a kiszolgáltatott helyzetet előidézhetheti az elkövető, de az fennállhat tőle függetlenül is. Utóbbi esetben az elkövetői visszaélés a már meglévő kiszolgáltatott helyzet (például hajléktalanság, kilátástalan anyagi helyzet) fenntartásával, vagy az abból való kilábalás megakadályozásával valósulhat meg.

[117] A kizsákmányolási célzat fennáll már azzal, hogy az elkövető törekszik az előny megszerzésére.

[118] A befejezett bűncselekmény megállapításához nem szükséges az, hogy az elkövető ténylegesen előnyhöz jusson, például a sértett keresményét, bevételét tőle ténylegesen elvegye. Előnyön nemcsak az anyagi előnyt, hanem bármely más olyan

kedvezményt, kedvezőbb helyzetet is érteni kell, amely a sértetti kiszolgáltatott helyzetével való visszaélés révén áll, vagy állhat elő (az elkövetéskor hatályos törvény indokolása, CD Komplex Jogtár).

[119] Nem osztotta az ítéltábla az I. rendű vádlott védőjének azon hivatkozását, hogy a kiszolgáltatott helyzet megélése (a sértett sanyargatása, a jelentős érdeksérelem) egyénenként eltérő és emiatt a konkrét ügy sértettjeinél ez a tényállási elem nem állt fent.

[120] Az emberkereskedelem tilalmát az Alaptörvény III. cikk (1) bekezdése nevesítve is kimondja.

[121] Mindebből az következik, hogy érvényes beleegyezést senki nem adhat emberi méltóságát sértő cselekményekhez. Ezért nincs jelentősége annak, hogy az egyébként is nehéz sorsú sértettek gyakorlatilag ingyen, időkorlátozás nélkül dolgoztak a vádlottaknak, akik megfelelő élelmezésükről, lakókörnyezetükről, ruházkodásukról sem gondoskodtak. Mindezzel a vádlottak a sértettek kiszolgáltatott helyzetét fenntartották, annak érdekében, hogy folyamatosan ingyenes munkaerőhöz jussanak.

[122] Az elsőfokú bíróság ítéletének [141]-[154] bekezdéseiben részletesen, a bírói gyakorlatnak megfelelően minősítette a vezetéknév keresztnév I. rendű vádlott cselekményét 2 rendbeli emberkereskedelem büntetnének [Btk. 192. § (2) bekezdés 8. fordulat, (3) bekezdés b), d) és i) pont], mely bűncselekmények sértettjei sértett1 és sértett2 és amelyeket vádlott2 II. rendű vádlott bűnsegédként követett el. Az I. rendű vádlott emellett sértett3 neve sérelmére elkövette a kényszerszolgálat büntetést [Btk. 193. § (1) bekezdés] is. Az elsőfokú bíróság által kifejtettekkel maradéktalanul egyetértett az ítéltábla.

[123] *A testi épség elleni bűncselekmény* minősítése is törvényes.

[124] A büntetéskiszabás során értékelhető tényezők helyesbítésre szorultak.

[125] Az ítéltábla mellőzte az enyhítő körülmények közül az eljárás elhúzódására tett megállapítást, mert az a konkrét ügyben nem valósult meg. A törvényszék által hivatkozott 2/2017. (II.10.) AB határozat alapján ez csak abban az esetben enyhítő körülmény, ha kimutatható a hatóság inaktivitása. Jelen ügyben az eljárási cselekmények száma, súlya, az ügy bonyolultsága, a szakértői vélemények beszerzése folytán a nyomozás elrendelésétől a vádemelésig eltelt 2 év, az elsőfokú eljárás alig több, mint egyéves tartama alapján tényként rögzíthető, hogy az eljáró hatóságok folyamatosan mindent megtettek az ügy mielőbbi felderítése és befejezése érdekében.

[126] Mellőzte az ítéltábla azt is, hogy vádlott2 II. rendű vádlott a bűncselekményeket vádlott1 I. rendű vádlott ráhatására követte el, mert ennek nem volt tényállásbeli alapja.

[127] Az ítéltábla mindkét vádlott esetében további enyhítő körülményként értékelte – de a bűncselekmények tárgyi súlya miatt csak csekély súllyal – az időmúlást, valamint azt, hogy az elsőfokú ítélet kihirdetésétől további egy év eltelt.

[128] vádlott1 I. rendű vádlott esetében további enyhítő körülmény megromlott egészségi állapota, valamint az, hogy mint hozzátartozónak gondoskodási kötelezettsége áll fenn idős, több betegséggel küzdő szülei irányában. A szülők helyzete – akik ellátják az I. rendű vádlott önálló életvitelre képtelen, születésétől fogva értelmi fogyatékkal élő öccsét – jelentősen elnehezült az I. rendű vádlott édesanyjának amputációja óta.

[129] A súlyosító körülmények közül az ítéltábla mellőzte azt, hogy a kannabisz növény egyedek száma a jelentős mennyiség alsó határát tízszeresen meghaladta. A Btk. 176. § (1) bekezdése szerinti kábítószer-kereskedelem büntette súlyosabban minősül, ha a kábítószer jelentős mennyiségű [Btk. 176. § (3) bekezdés]. E bűncselekmény szabályozási rendszerében nincs további súlyosabb, a kábítószer mennyiségéhez igazodó minősítés. Azaz a Btk. 176. § (3) bekezdése szerinti mennyiségnek nincs a törvényben meghatározott felső

határa, ami viszonyítási alapot jelentene. A konkrét ügyben az ítéltábla azt tekintette súlyosító körülménynek, hogy igen nagy mennyiségű, 1111 darab kannabisz növényre követték el a bűncselekményt a vádlottak.

[130] A törvényszék helyesen állapította meg a büntetés kiszabásánál irányadó, Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középmértéket.

[131] Az előbbiek szerint helyesbített és kiegészített büntetés kiszabási körülményekre és arra tekintettel, hogy az ítéltábla vádlott1 I. rendű vádlott esetében nagyobb súllyal értékelte javára, hogy igen hosszú ideje van előzetes fogvatartásban, vádlott2 II. rendű vádlott esetében pedig azt, hogy az emberkereskedelem büntettét bűnsegédként követte el, terhére kevesebb rendbeli bűncselekmény állapítható meg, és az azokban betöltött szerepe elmarad az I. rendű vádlottétól, a másodfokú bíróság mindkét vádlott vonatkozásában alaposnak tartotta a büntetés enyhítésére irányuló fellebbezéseket.

[132] Ezért és az ítélet úgynevezett belső arányosságára is tekintettel vádlott1 I. rendű vádlott szabadságvesztésének tartamát 10 évre, vádlott2 II. rendű vádlott szabadságvesztésének tartamát pedig 6 évre enyhítette.

[133] A bűncselekmények tárgyi súlyára, jellegére és a vádlottak személyében rejlő társadalomra veszélyességére figyelemmel az ítéltábla indokoltnak tartotta a közügyektől eltiltás tartamának enyhítését is, amit vádlott1 I. rendű esetében 8 évre, vádlott2 II. rendű vádlott esetében pedig 6 évre enyhített.

[134] vádlott1 I. rendű vádlottnál számba vett enyhítő körülményekre, különösen igazolt betegségeire tekintettel az ítéltábla a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát a Btk. 35. § (2) bekezdése alapján börtönben [Btk. 37. § (2) bekezdés a) pont] határozta meg.

[135] A Btk. 72. §-ának törvényi szövegezése alapján a bíróság kobozza el az ott felsorolt dolgokat, nem pedig elrendeli azok elkobzását. Ezért az ítéltábla úgy rendelkezett, hogy az elkobozni rendelt bűnjeleket elkobozza.

[136] Az elsőfokú bíróság egyéb rendelkezései törvényesek.

[137] Észlelte az ítéltábla, hogy bűnjelként lefoglalt házi vízmű KBR azonosítója elírást tartalmazott, ezért azt a rendelkező részben írtak szerint az elsőfokú ítélet helybenhagyása mellett helyesbítette.

[138] A kifejtettek alapján az ítéltábla csak az enyhítésre irányuló fellebbezéseket ítélte alaposaknak és az elsőfokú ítéletet hivatalból is felülbírálv, azt a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján – a bűnjelszám helyesbítésével – helybenhagyta.

[139] A másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a másodfokú ügydöntő határozat meghozataláig vádlott1 I. rendű vádlott által letartóztatásban, vádlott2 II. rendű vádlott által bűnügyi felügyeletben töltött időt a velük szemben kiszabott szabadságvesztésbe a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította azzal, hogy vádlott2 II. rendű vádlott esetében a Btk. 92. (3) bekezdés a) pontja alapján egynapi szabadságvesztésnek négy nap bűnügyi felügyeletben töltött idő felel meg.

[140] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdésére figyelemmel fellebbezésnek nincs helye.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke

Dr. Cserhádi Ágota sk.
előadó bíró

Sefta Márta dr. sk.
bíró

A Szegedi Ítéltábla Bf.I.297/2023/31. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 19.B.225/2021/137. számú ítéletének a jelen ítélettel meg nem változtatott része mindkét vádlott vonatkozásában a mai napon jogerős.

Szeged, 2023. október 25.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke